

Minnesanteckningar över korpral Qvick vid Gripsholms kompani

Sammanställda av Bengt Hellberg,
Vällingby

Indelte soldaten vid Gripsholms kompani, Kungl Södermanlands regemente nr 971 Anders Qvick föddes den 24 september 1770 i Taxinge församling. Han kom till Qvartinge soldatstuga år 1791. År 1793 föddes sonen Carl.

Han deltog i fälttåget i Pommern 1805-1807. Åren 1808-1809 tillhörde han den Åländska fördelningen som hade förläggningar på Åland och i Uppland. Under reträtten från Åland i mars 1809 blev 2:a bataljonen av Södermanlands regemente fången vid Signildskär, men han lyckades på omvägar återkomma hem och erhöles k ransonspengar.

För att rädda Västerbotten dit rysarna nått, beslöt regeringen i Sverige att i hemlighet låta landsätta trupper norr om ryska kåren under Kamensky omkring Umeå, för att instänga densamma mellan norra armén under generalen greve Wrede söder om Öre älv och landstigningstrupperna och på så sätt få den ryska hären fången. Till företaget skulle kustarmén jämte några förstärkningar användas. Högsta chef blev överamiral Puke: generalen Gustav Wachtmeister utsågs till befälhavare för landstigningshären. Gripsholms kompani, vars befälhavare var löjtnant Fredrik Vilhelm Köhler inmönstrade den 28 juli 1809 på linjeskeppet Konung Adolf Fredrik. Qvick tjänstgjorde då som korpral.

Den 16 augusti anlände flottan till Ratan omkring 5 mil norr om Umeå, efter att dagarna innan haft överläggningar i Härnösand. Den 17 augusti var 1:a brigaden och jägarbataljonerna landsatta och trupperna marscherade till Djäkneboda. Där träffade svenskarnas förtrupp på ryssarna som fick vika tillbaka.

Den 18 augusti låg trupperna i bivack vid Sävar. Klockan 0630 den 19 augusti anfölls de framskjutna posterna av Södermanlands regementes första bataljon som höll stånd under en och en halv timma. Till första bataljonens högra flygel hade löjtnant Köhler på morgonen blivit beordrad med en del av Gripsholms kompani för att intaga ett vid höjden Krutbrånet halvbyggt hus och hindra fienden framtränga där. Under striderna som varade hela förmiddagen blesserades Köhler i ena benet varefter fänrik Jakob Drakenhjelm övertog befälet över hans manskap och tillbakadrev fienden flera gånger och understödde kapten Frolles trupp. Greve Johan Wrangel beordrades att med Väster-Rekarne kompani och en pluton av Gripsholms kompani understödja 1:a bataljonens vänstra flygel, som häftigt angreps. Wrangel retirerade efter en stund i brist på ammunition. Sedan han fått ny ammunition beordrades han till kanonbetäckning åt artilleriet som framryckt med en kanon på landsvägen till Umeå i centern upp emot Krutbrånet som stormades. Fienden överflyglade emellertid våra trupper och svenskarna retirerade till Ratan, där striderna fortsatte. Landstigningshären återinskeppades på flottan och en intensiv eld kunde avges med kanonerna, varvid fienden tillbakaslogs. I striderna hade utmärkt sig löjtnant Köhler och fänrikarna vid kompaniet Qvickfelt och Munk. År 1810 erhöll Köhler och Qvickfelt guldmedalj för tapperhet i fält och år 1811 innehade fanjunkare Ljung och korpralerna Qvick och Lind silvermedalj för tapperhet i fält.

Han återkom från fälttåget den 5 oktober 1809 tillsammans med fänrik Munck, efter att ha vistats på sjuk-skepp för sina blesyrer.

År 1811 var han kommenderad till Södertälje för arbete med kanalbygget och den 10 december befordrades han till korpral med lön, vid tredje korpralskapet. Den 5 augusti 1812 slog regementet läger på Ladugårdsgärde i Stockholm. I stället för gevärsexercis anbefalldes fältmässiga övningar och exercis efter det nya reglementet som fastställdes året därpå. Den 9 augusti paraderade trupperna på Ladugårdsgärde för kronprins Karl Johan. Den 24 oktober återkom han från fälttåget med major Hederstjerna, som var kompanichef.

Åren 1813-1814 deltog han i fälttåget i Tyskland under HKH kronprinsens höga befäl och erhöll gratifikation för en månad 1814. År 1815 utnämndes han till premierkorpral och 1816 bevistade han befäls- och regementsmötet och den 11 augusti blev han kommenderad till Tullgarn med 7 man för bl a trädgårdsarbete, där manskapet utfört arbetet med mycken flit och drift samt av honom hållits i ganska god ordning. Den 26 juni 1817 erhöll han avsked. Han hade tjänt väl och blev gratialist från den 1 juli samma år med 12 Riksdaler Banko om året. Han erhöll även medaljpension som var 4 Riksdaler Banko. Denna medaljpension instiftades av kronprins Karl Johan.